

pressemeddelelse

fra EU's Narkotika-agentur i Lissabon

Nr. 15/2001 – 20. november 2001

OFFENTLIGGØRELSE: KL.11.00 BRUXELLES 20/11/2001

Årsberetning om narkotikasituationen i Den Europæiske Union: med særlig fokus på de central- og østeuropæiske lande

VOKSENDE NARKOTIKAPROBLEMER I CENTRAL OG-ØSTEUROPA

Landene i Central- og Østeuropa styrker deres indsats

*En stigning i andelen af befolkningen (navnlig skolebørn) i **Central- og Østeuropa**, der har prøvet ulovlige stoffer mindst én gang i livetog regionens nøglerolle i forbindelse med handel og transit af ulovlige stoffer til **Den Europæiske Union**...*

Dette er blot to af de udviklingstendenser, der belyses i **Årsberetningen 2001 om narkotikasituationen i Den Europæiske Union** med særlig fokus på **de central- og østeuropæiske lande**, som EMCDDA, EU's Narkotika-agentur i Lissabon, udsender i dag.

I følge beretningen har de **central- og østeuropæiske lande** taget betydelige skridt til at udvikle passende lovgivningsforanstaltninger og administrative og koordinerende strukturer til bekæmpelse af narkotikaproblemer. Det er derfor meget vigtigt, hedder det videre, at de pågældende lande fortsat styrker deres indsats og bevilger de nødvendige midler. **Europa-Kommissionen** bevilligede i 2000 yderligere 1 million euro til hvert land, navnlig med henblik på udviklingen af en særlig narkotikakomponent i landenes Phare-programmer. De fleste af disse projekter udvikles som led i et bilateralt samarbejde med **EU**-medlemsstaterne.

Trussel mod unge

I følge beretningen er langtidserfaringen med ulovlig stofbrug blandt 15–16-årige fordoblet mellem 1995 og 1999 i alle **central- og østeuropæiske lande** undtagen **Den Tjekkiske Republik**, hvor udbredelsen allerede var høj og hvor den øgedes halvdelen gang (1). Tallene for **Den Tjekkiske Republik** (en ud af tre 15–16-årige) og **Slovenien** (en ud af fire) er stadig de højeste.

Denne stigende udbredelse afspejler primært stigningen i brugen af cannabis, der stadig som i **EU** er det hyppigst brugte stof blandt alle stofbrugere. Parallelt hermed er der konstateret en betydelig men mindre stigning i brugen af stoffer som for eksempel ecstasy, amfetamin og LSD med en prævalens, der formentlig er højere end det de officielle data viser.

De central- og østeuropæiske lande – både transitveje og 'mål'

De store beslaglæggelser langs med **Balkanruten** og i **Centraleuropa** i 1999 og 2000 'bekræfter regionens rolle når det gælder transit og oplagring af heroin', hedder det i beretningen. Den mængde heroin, der blev beslaglagt af de **bulgarske** myndigheder i 2000, er på 2 079 kg, hvilket er mere end den samlede beslaglagte mængde i de forudgående seks år. Efterhånden som heroinforbruget stiger, synes de **central- og østeuropæiske lande** i øget grad både at blive transitlande og forbrugerlande ('consumption countries').

Central- og Østeuropa er også fortsat transitregion for cannabis bestemt til **EU**-medlemsstaterne og meget peger på, at der ligesom i **EU** er sket en stigning i regionen ikke blot i den ulovlige handel, men også i dyrkningen af cannabis (et af de mest populære stoffer), hedder det i beretningen.

BEMÆRK: FRIGIVELSE KL. 11.00 (Bruxelles-tid) 20/11/2001

Central- og Østeuropas transitrolle for kokainhandelen synes at have udviklet sig yderligere i 1999 og 2000. Der blev foretaget store kokainbeslaglæggelser i **Ungarn, Tjekkiet og Rumænien** – forbruget synes imidlertid fremdeles at være begrænset til bestemte dele af befolkningen.

De syntetiske stoffers popularitet er voksende blandt unge, og der er foruroligende tegn på, at et stigende antal unge er involveret i handel med stoffer. Fremstillingen af syntetiske stoffer er steget, og forbruget af disse påvirker stadigt flere unges liv.

I følge beretningen findes der illegale laboratorier, der fremstiller amfetaminer, i de fleste **central- og østeuropæiske lande**, og prækursorer til fremstillingsformål smugles fra andre **central- og østeuropæiske lande**, EU eller tredjelande. Navnlig **Polen, Tjekkiet, Ungarn, Bulgarien og de baltiske stater** synes at være store producenter. For eksempel antages det, at der, selv om man lukkede syv laboratorier i begyndelsen af 2000 i **Polen**, fortsat er mindst lige så mange i drift.

Men handlen går ikke kun den ene vej. Udbredelsen af ecstasybrug på verdensplan har ført til eksport af stoffet fra **EU** til markeder i **Central- og Østeuropa**. Rets håndhævende myndigheder rapporterer, at en betydelig andel af den ecstasy, der bruges i de central- og østeuropæiske lande, stammer fra **Nederlandene**.

Andre vigtige udviklingstendenser i de central og østeuropæiske lande:

- en stigende efterspørgsel efter behandling, primært for opiatafhængighed
- importeret heroin erstatter i stadig større grad lokalt producerede opiater
- en spredning af brugen af stoffer fra større bymæssige bebyggelser til alle regioner.

De central- og østeuropæiske lande 'styrker indsatsen'

I følge **EMCDDA** er de retlige og institutionelle rammer stort set på plads i de **central- og østeuropæiske lande**, så de kan tage udfordringen på narkotikaområdet op. De har allerede gennemført betydelige foranstaltninger og disse intensiveres ⁽¹⁾. 'Den generelle kapacitet' når det gælder effektiv gennemførelse af de vedtagne foranstaltninger og de bevilgede ressourcer er dog stadig begrænsede.

Det er derfor meget vigtigt, 'at de pågældende lande fortsat styrker deres politikker, institutioner og koordineringsmekanismer og bevilger de nødvendige ressourcer til at nå dette'.

Noter til redaktører

⁽¹⁾ Tal fra europæisk skoleundersøgelserprojekt (ESPAD).

⁽²⁾ Samarbejde mellem **EMCDDA** og de **central- og østeuropæiske lande**, som Kommissionen gav grønt lys for i december 2000. Projektet til 2 millioner euro er en del af Phare-programmet og blev iværksat den 1. marts i år. Det omfatter i særdeleshed de 10 ansøgerlande i Central- og Østeuropa (Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien), med deltagelse i videst mulig omfang af Albanien, **Bosnien-Hercegovina** og **Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien**. Der lægges vægt på at landene inddrages så vidt muligt i **EMCDDA's** aktiviteter ved yderligere at udbygge de nationale knudepunkter (NFPs) og narkotikainformationssystemer. Alle ansøgerlande er nu i færd med at opbygge nationale knudepunkter.

I år har EMCDDA fået en særlig hjemmeside: **Årsberetningen 2001 online** på adressen <http://annualreport.emcdda.org> eller <http://emcdda.kpnqwest.pt> På hjemmesiden kan årsberetningen samt denne og andre pressemeddelelser downloades som pdf- filer på 12 sprog (11 **EU**-sprog + **norsk**).

Kontaktperson: Kathy Robertson, Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EONN), Rua da Cruz de Santa Apólonia 23-25, PT-1149-045 Lissabon, Portugal
Tlf.: ++ 351 21 811 3000 • Fax: ++ 351 21 813 1711
2001 Annual report online: <http://annualreport.emcdda.org> eller <http://emcdda.kpnqwest.pt>